

Soudní budovy a věznice Karlovarského kraje

- Karlovarský kraj patří k územím, kde se mimořádně výrazně prolínají dějiny soudnictví, horní správy a výkonu trestu. Na relativně malém území se zde po staletí soustřeďovaly horní soudy, městské a okresní soudy i zařízení sloužící k vazbě a výkonu trestu. Vývoj těchto institucí je úzce spjat s proměnami správního členění, s hospodářským významem regionu i s politickými zvraty 20. století.
- Základní vrstvu soudní správy v raném novověku tvořila horní města, která získávala svá privilegia především v 16. století. V **Abertamech, Božím Daru, Horní Blatné, Horním Slavkově, Krásně, Nejdku, Oloví, Přebuzi nebo Jáchymově** vykonávaly soudní pravomoc **horní soudy**, jejichž sídlem nebyly samostatné justiční stavby, ale především radnice či městské domy. Tyto objekty plnily více funkcí současně – zasedala zde městská rada, horní úřad i soud. Jáchymov měl v tomto systému výjimečné postavení, protože jeho horní soud byl nadřazený širšímu regionu Krušných hor a představoval jednu z nejvýznamnějších horních soudních instancí v českých zemích.
- Od 19. století, zejména po zavedení moderní soudní správy v roce 1850, se v kraji začínají objevovat **okresní soudy**. Ty už často sídlily v samostatných budovách, které byly architektonicky navrženy přímo pro výkon justice. Typickými příklady jsou monumentální soudní stavby v **Chebu, Karlových Varech nebo Sokolově**. V menších městech, jako byly **Aš, Bečov nad Teplou, Kraslice, Loket, Nejde, Mariánské Lázně či Žlutice**, soudy často zůstávaly v adaptovaných městských domech, které se v průběhu 20. století proměnily na školy, muzea, policejní stanice nebo jiné veřejné instituce. Právě tato proměna funkce je dnes cenným dokladem kontinuity veřejné správy v regionu.
- Specifickým fenoménem Karlovarského kraje je vysoká koncentrace věznic. Na rozdíl od historických **soudních šatlav**, které byly součástí radnic nebo soudních domů, vznikají ve 20. století rozsáhlé vězeňské areály. Nejvýznamnějším z nich je **věznice v Ostrově**, která se stala klíčovým zařízením výkonu trestu v západních Čechách. Na ni navazují **věznice v Horním Slavkově a Kynšperku nad Ohří**. Tyto instituce nejsou náhodně rozmístěné – jejich poloha souvisí jak s dostupností pracovních příležitostí pro odsouzené, tak s historickou kontinuitou represivních zařízení, zejména v oblasti Jáchymovska.
- Zvláštní kapitolu představují poválečné **pracovní tábory a represivní zařízení v okolí Jáchymova**, které sice nelze považovat za věznice v dnešním smyslu, ale zásadně ovlivnily vnímání regionu jako prostoru výkonu trestu a státní moci. Tato zkušenost se nepřímou promítla i do pozdějšího rozmístění moderních věznic v kraji.
- Vývoj soudních budov a věznic v Karlovarském kraji tak ukazuje dlouhodobý posun od radničních síní a městských šatlav k specializovaným justičním a vězeňským areálům. Zároveň odráží správní změny, zejména zánik okresu Loket po roce 1949 a následnou koncentraci soudní moci do Karlových Varů, Chebu a Sokolova. Dnešní krajská justice je proto výsledkem několikasetleté kontinuity, v níž se prolínají hornické tradice, moderní stát i dramatické události 20. století. Přehled konkrétních soudních budov a věznic v jednotlivých městech dokládá tuto kontinuitu velmi názorně a umožňuje číst krajinu Karlovarska jako mapu právních a mocenských struktur minulosti i současnosti.

HRDELNÍ SOUDY V ČECHÁCH

před vyhlášením patentu z 19. srpna 1765

Soudy zařazené patentem

- do I. třídy
- do II. třídy
- do III. třídy
- do IV. třídy

Kraje v Čechách

1 Boleslavský	9 Prácheňský
2 Bydžovský	10 Klatovský
3 Hradecký	11 Plzeňský
4 Chrudimský	12 Žatecký
5 Čáslavský	13 Litoměřický
6 Kouřimský	14 Rakovnický
7 Tábořský	15 Berounský
8 Budějovický	16 Loketský

Okresy 1930 na území Karlovarského kraje

Seznam soudních budov a věznic (26)

Abertamy	Krásno
Aš	Kynšperk nad Ohří - věznice
Bečov nad Teplou	Lázně Kynžvart
Bochov	Loket
Boží Dar	Mariánské Lázně
Doupov	Nejdek
Horní Blatná	Oloví
Horní Slavkov	Ostrov - věznice
Horní Slavkov - věznice	Přebuz
Cheb	Skalná
Jáchymov	Sokolov
Karlovy Vary	Teplá
Kraslice	Žlutice

Abertamy – horní soud (hist., radnice)

Aš – okresní soud (hist., škola)

Bečov nad Teplou – okresní soud (hist., muzeum)

Bochov – okresní soud (hist., radnice)

Boží Dar – horní soud (hist., radnice)

Doupov – okresní soud (hist., zámek)

Horní Blatná – horní soud, okresní soud (hist., radnice)

Horní Slavkov – horní soud (hist., radnice)

Horní Slavkov – věznice

PŘIJÍMÁME DOZORCE A STRÁŽNÉ
NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK 150 000 Kč

VĚZNICE HORNÍ SLAVKOV
352 660 204, 209
PŘÍDEJ SE K NÁM

Cheb – okresní soud

Jáchymov – horní soud, okresní soud (hist., lékárna)

Karlovy Vary – okresní soud, pobočka krajského soudu

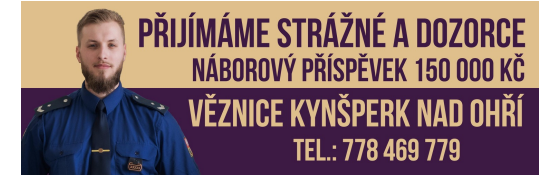
Kraslice – okresní soud (hist., policie)

Krásno – horní soud (hist., radnice)

Kynšperk nad Ohří – věznice

PŘIJÍMÁME STRÁŽNÉ A DOZORCE
NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK 150 000 Kč
VĚZNICE KYNŠPERK NAD OHŘÍ
TEL.: 778 469 779

Lázně Kynžvart – okresní soud (hist., radnice)

Loket – okresní soud (hist., internát)

Mariánské Lázně – okresní soud (hist., policie)

Nejdek – horní soud, okresní soud (hist., kavárna)

Oloví – horní soud (hist., radnice)

Ostrov – věznice

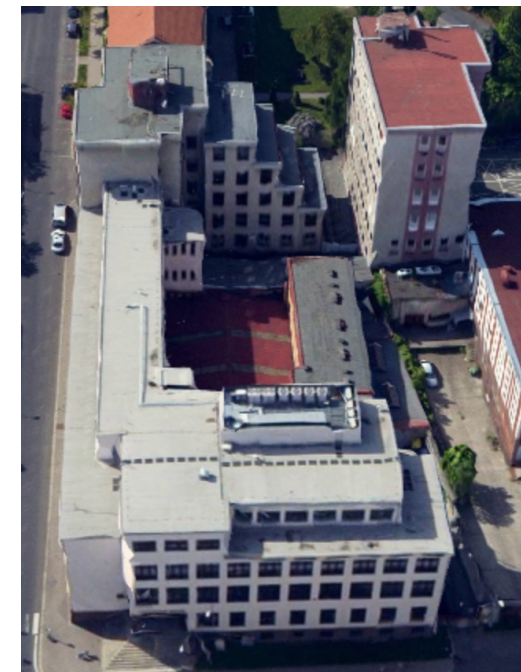
Přebuz – horní soud (hist., radnice)

Skalná (Vildštejn) – okresní soud (hist., hrad)

Sokolov (Falknov) – okresní soud

Teplá – okresní soud (hist., radnice)

Žlutice – okresní soud (hist., muzeum)

